

ASIA

Oikaisuvaatimus on vietävä muutoksenhakuelimen käsiteltäväksi

KANTELU

Kirjoituksessaan 20.4.2017 oikeuskanslerille kantelija on arvostellut Kirkkonummen kunnan sosiaalitoimen menettelyä hänen lautakunnalle 27.6.2015 osoittamansa valituksen käsittelyssä. Kyseinen valitus (oikeammin oikaisuvaatimus) koski viranhaltijan 5.6.2015 tekemää toimeentulotukipäätöstä. Kantelija on kertonut, että hänen valitustaan ei otettu perusturvajaoston käsiteltäväksi, vaikka hän toimi saamansa muutoksenhakuosoituksen mukaisesti ja valituksesta ilmeni selkeästi, mitä päätöstä se koski.

SELVITYS

Kirkkonummen kunnan sosiaalityön päällikkö on antanut 28.6.2017 päivätyn selvityksen.

Selvityksen mukaan kantelijalle tehty toimeentulotukipäätös oli myönteinen, mutta maksun ehtona oli se, että hakijat esittävät selvityksen 19.2.2015 tapahtuneesta 14 827 euron määräisestä tilillepanosta. Selvityksen mukaan valitustekstissä ei tuotu lainkaan esille kyseisen toimeentulotukipäätöksen sisältöä eikä siinä tarkemmin eritelty, mikä kyseessä olevassa toimeentulotukipäätöksessä oli hakijan mukaan väärin. Sosiaalityön päällikkö kertoo selvityksessä tehneensä perusturvajaoston esittelijänä ratkaisun, että kantelijan valitusta ei viedä jaoston käsitteilyyn, koska sen sisältämät asiat olivat jo eri valitusviranomaisten käsittelyn piirissä. Ne olivat kyseisenä aikana käsiteltävänä myös Kirkkonummen kunnan eri elimissä.

Jäljennös annetusta selvityksestä lähetetään kantelijalle tämän ratkaisun liitteenä.

MERKINTÄ

Kantelua käsiteltäessä ovat käsillä olleet kantelijan Kirkkonummen kuntaa koskeviin kanteluihin aiemmin annetut ratkaisut asiakirjoihin.

RATKAISU

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Pykälän 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Kantelun tarkoittamien tapahtumien aikaan voimassa olleen toimeentulotuesta annetun lain 24 §:n 1 momentin ja sosiaalihuoltolain 50 §:n mukaan viranhaltijan toimeentulotuesta tekemään päätökseen sai vaatia oikaisua kunnalliselta sosiaalihuollosta vastaavalta toimielimeltä siten kuin hallintolaisissa säädetään. Tämän mukaisesti kantelun tarkoittamassa viranhaltijapäätöksessä oli muutoksenhakuosoitus, jonka mukaan päätös voitiin saattaa perusturvalautakunnan käsiteltäväksi.

Kunnan toimintaan sovellettavan hallintolain (434/2003) 1 §:n mukaan kyseisen lain tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeusturvaa hallintoasioissa. Lain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Sosiaalityön päällikkö on selvityksensä mukaan päättänyt olla viemättä kantelijan tekemää oikaisuvaatimusta perusturvalautakunnan käsiteltäväksi, koska siitä ei ilmennyt, miltä osin siinä haettiin muutosta toimeentulotuesta tehtyyn viranhaltijapäätökseen, ja koska sen sisältämät asiat olivat jo käsiteltävänä eri viranomaisissa.

Minulla on ollut käytettävissäni jäljennös kantelijan 27.6.2015 päivästä valituksensa/oikaisuvaatimuksesta. Siinä vaikuttaa sosiaalityön päällikön toteamin tavoin olevan kyse pelkästään Kirkkonummen kunnan sosiaalitoimen oikeudesta tehdä 4.3.2015 päätetty rahalaitoskysely. Käytettävissäni olevien asiakirjojen mukaan kantelija oli tehnyt kyseisestä viranhaltijapäätöksestä oikaisuvaatimuksen Kirkkonummen kunnan perusturvalautakunnalle, joka hylkäsi vaatimuksen päätöksellään 20.5.2015. Sittenkin Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi kantelijan perusturvalautakunnan päätöksestä tekemän valituksen päätöksellään 1.7.2016. Kantelun tarkoittaman oikaisuvaatimuksen vireille tullessa sen sisältämää oikeuskysymystä oli siten vain kuukautta aikaisemmin käsitelty Kirkkonummen kunnan perusturvalautakunnassa ja asian käsittely muutoksenhakuasteessa oli kesken.

Perusoikeutena turvattu muutoksenhakuoikeus tarkoittaa muun muassa oikeutta saada asiansa toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi. Tämän vuoksi sosiaalityön päälliköllä ei perusturvalautakunnan esittelijänä ole edellä selostetusta tilanteesta huolimatta ollut toimivaltaa oman tarkoituksenmukaisuusharkintansa perusteella jättää viemättä oikaisuvaatimusta lautakunnan käsittelyyn.

Kiinnitän vastaisen varalle sosiaalityön päällikön huomiota velvollisuuteen saattaa perusturvalautakunnalle osoitetut muutoksenhakemukset sen käsiteltäviksi.

Kantelu ei anna aihetta muihin toimenpiteisiini.

Apulaisoikeuskansleri

Kimmo Hakonen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Outi Kauppila